
Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

---

2017/2088(INI)

22.3.2018

STANOVISKO

Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

pro Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova

k provádění nástrojů SZP pro mladé zemědělce v EU po reformě v roce 2013
(2017/2088(INI))

Zpravodajka: Mairead McGuinness

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin vyzývá Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- s ohledem na své usnesení ze dne 27. dubna 2017 nazvané „Zpráva o aktuálním stavu koncentrace zemědělské půdy v EU: jak zemědělcům usnadnit přístup k půdě“,
- A. vzhledem k tomu, že mezi novými účastníky trhu se v roli hlavního zemědělce objevují ženy ve větším počtu než v zemědělství obecně;
  1. domnívá se, že zejména s ohledem na stárnutí evropské zemědělské populace je klíčové, aby zemědělství EU vybízelo novou generaci mladých zemědělců k tomu, aby uplatňovali udržitelné postupy, přemýšleli globálně a zvyšovali své povědomí o problematice životního prostředí, aby bylo možné uskutečnit přechod k nízkouhlíkové společnosti účinně využívající zdroje a řešit řadu náročných otázek, které před nimi stojí, jako je změna klimatu, ochrana přírodních zdrojů (vody a ovzduší), zvyšování biologické rozmanitosti a prosazování udržitelné zemědělské produkce v celém výrobním řetězci, a to rozvojem výrobních postupů, které zvýší bezpečnost a kvalitu produktů s důrazem na zdravé a výživné potraviny;
  2. zastává názor, že rozvoj moderních zemědělských postupů šetrných k životnímu prostředí a oživení krátkých tržních okruhů, které posílí postavení výrobců v hodnotovém řetězci a přispěje ke zlepšení kvality potravin, zvýší přitažlivost zemědělství pro mladé lidi;
  3. vyzývá Komisi, aby zajistila větší soulad mezi jednotlivými opatřeními v oblasti životního prostředí a jejich harmonizaci; opakuje, že mladí zemědělci potřebují jasná opatření, která budou snadno použitelná v praxi;
  4. zdůrazňuje, že je třeba brát v úvahu rozmanitost jednotlivých území a zejména pak území, která jsou obtížně obhospodařovatelná a potřebují konkrétně zaměřenou podporu;
  5. vyzývá Komisi, aby posílila výzkum v oblasti využívání zemědělských technologií a postupů umožňujících udržitelnou zemědělskou činnost s malým dopadem na životní prostředí;
  6. připomíná, že k vybudování udržitelného zemědělství je zapotřebí, aby mladí zemědělci byli schopni investovat a získávat zemědělskou půdu, pořizovat si nové i použité stroje a optimalizovat své zemědělské postupy;
  7. zdůrazňuje, že současné nástroje společné zemědělské politiky (SZP) určené pro mladé zemědělce a nové účastníky trhu je třeba posílit a zjednodušit, tak aby vyhovovaly skutečným potřebám mladých zemědělců, a zavést za tímto účelem nové nástroje, jako jsou vzájemné fondy nebo pojištění s multiplikačním účinkem na zisk, které příjmy zemědělců ochrání před kolísáním tržních cen; konstatuje, že tyto nástroje musí být zaměřeny na konkrétní potřeby mladých zemědělců a nových účastníků tohoto trhu se

zvláštním důrazem na přístup k půdě a jejich hospodářské a sociální potřeby a jejich cílem by měla být podpora projektů, které zemědělcům přinesou maximální přidanou hodnotu, budou chránit životní prostředí a podporovat jasné rozlišování mezi novými účastníky trhu a mladými zemědělci; požaduje, aby mladí zemědělci byli schopni diverzifikovat svou zemědělskou činnost; podtrhuje, že administrativní postupy pro mladé zemědělce by měly být účelné a jednoduché, aby administrativní zatížení žadatelů a veřejných orgánů bylo co nejmenší; domnívá se, že klíčovými tématy jsou inteligentní inovativní řešení a technologie šetrné k životnímu prostředí i klimatu, které by posílily konkurenceschopnost zemědělství a dlouhodobé potravinové zabezpečení;

8. zastává názor, že počet let, během nichž může zemědělský podnik využívat podpory, by měl být přezkoumán a v zájmu generační obměny zvýšen nikoli na pět, nýbrž alespoň na sedm let;
9. vybízí Komisi a členské státy, aby podporovaly a financovaly výzkum a inovace v oblasti inovativních ekologických postupů a rozvoje obnovitelných zdrojů energie v zemědělských podnicích a aby mezi zemědělci prosazovaly výměnu osvědčených postupů;
10. zdůrazňuje, že pro zachování aktivních venkovských oblastí a rodinných podniků v Evropě, které podporují pracovní příležitosti, udržitelné podnikání a inovace, ale i pro zajištění pokračující zemědělské produkce a zachování přirozené i kulturní krajiny v daném místě a pro konsolidaci místních komunit má klíčový význam generační obměna;
11. je toho názoru, že v souvislosti s generační obměnou by se měl zohledňovat věk mladých zemědělců a mělo by být podporováno včasné předání vlastnictví zemědělského podniku;
12. konstatuje, že za tímto účelem je nutný přístup založený na dlouhodobé perspektivě, zejména pokud jde o přístup k infrastruktuře a službám, jako je zdravotní péče, sociální služby, vzdělávání, doprava, vysokorychlostní širokopásmové připojení, přístup k úvěrům za udržitelných podmínek, vhodné daňové úlevy vztahující se na koupi nebo pronájem pozemků, omezení byrokracie, zřízení nových nebo posílení již existujících agentur poskytujících služby zaměřené na mladé zemědělce, které budou vyhovovat jejich potřebám, a nové digitální technologie; považuje proto za zásadní zajistit, aby mladí zemědělci ve venkovských oblastech měli možnost rozvíjet svůj podnik a užít svou rodinu;
13. poukazuje na to, že větší a účinnější organizování zemědělců prostřednictvím zakládání družstev a organizací producentů v odvětvích regulovaných na úrovni EU nařízením o společné organizaci trhů může přispět k větší ziskovosti zemědělské činnosti a k ochraně příjmů zemědělců, zvláště těch mladých, tím, že jim pomůže s volbou zaměření jejich produkce a s co nejlepším využitím specifických rysů dané venkovské oblasti; dodává, že strukturální reforma organizací producentů zaměřená na jejich posílení, zvýšení jejich odpovědnosti a efektivnosti a na větší sdružování, může postupem času účinně přispět především k ochraně a zvýšení zisků v daném odvětví;
14. zdůrazňuje, že mladí zemědělci a noví účastníci trhu představují důležitý zdroj inovací a podnikavosti v zemědělství a jejich přínos spočívá například v zavádění nových

poznatků do praxe, rozvoji nových obchodních modelů založených na koncových uživateli, rozvíjení udržitelných systémů zemědělského hospodaření a nových modelů organizace (např. naturálního pachtu, předběžného financování či hromadného získávání zdrojů – tzv. *crowdsourcing*), posilování vazeb mezi zemědělskou činností a místní komunitou a přizpůsobování tradičních znalostí za účelem podnikatelských inovací (např. tradiční výroba potravin);

15. poukazuje na to, že nekalé obchodní praktiky v potravinářském dodavatelském řetězci, jejichž využívání umožňuje kupujícím, zpracovatelům či obchodníkům uplatňovat vůči dodavatelům značně zvýhodněnou vyjednávací sílu, představují vážnou hrozbu pro stabilitu zemědělských podniků, odrazují mladší generaci od toho, aby se ujímala podniků svých rodičů, a brání většímu zapojení mladých zemědělců do generační obměny ve venkovských oblastech; naléhavě vyzývá Komisi, aby na evropské úrovni přijala vhodné předpisy;
16. bere v potaz skutečnost, že se ukázalo, že přístup k půdě je jednou z hlavních překážek, na něž mladí zemědělci a noví účastníci trhu narážejí;
17. připomíná, že předávání znalostí subjektům odpovědným za provádění politik v oblasti životního prostředí zůstává klíčovým a naléhavým problémem, který je nutno řešit s pomocí nezbytné technické a finanční podpory; zdůrazňuje, že mladí zemědělci musí získat v rámci kvalitních vzdělávacích kurzů zaměřených na dovednosti, které chybějí nejvíce, příslušnou odbornou přípravu a příslušné dovednosti, které jim umožní profesně růst a nacházet stále komplexnější řešení, aby mohli čelit stávajícím i budoucím environmentálním, kvalitativním a ekonomickým problémům, včetně přístupu k nejnovějším technologickým novinkám v zemědělství a jejich použití nebo včetně udržitelného zemědělství; je toho názoru, že úroveň vzdělání mladých zemědělců bude mít klíčový význam pro úspěšné zvládnutí budoucích výzev a že vyšší úroveň vzdělání by proto měly být odměňovány vyšším finančním příspěvkem; zdůrazňuje, že tato odborná příprava musí být propagována a podporována institucionální cestou s cílem omezit technologické zaostávání; vyzývá v této souvislosti k rozvoji a předávání znalostí a inovací; podtrhuje, že v zájmu podpory úspěšných řešení a inovací se administrativní zátěž nesmí zvýšit;
18. vybízí k vytvoření programu typu Erasmus, který by mladým zemědělcům umožnil zdokonalování dovedností a získávání zkušeností; domnívá se, že takový program by měl být zaměřen na odbornou přípravu, byl by pro mladé zemědělce přínosný a také by podporoval režim pro mladé zemědělce;
19. domnívá se, že je třeba modernizovat odbornou přípravu poskytovanou ve venkovských oblastech; je přesvědčen, že by měl být usnadněn přístup k Evropskému sociálnímu fondu (ESF) a navýšen rozpočet na odbornou přípravu ve venkovských oblastech;
20. vyzývá Komisi a členské státy, aby potenciálním a již zavedeným mladým zemědělcům nabízely více možností odborné přípravy, včetně dovedností pro začínající agropodniky a zemědělských, technologických a podnikatelských dovedností, jako je například uvádění na trh, vytváření sítí, komunikace a odborné znalosti týkající se financí;
21. vybízí Komisi a členské státy, aby přijaly opatření k zabezpečení příjmů zemědělců, kteří musí čelit klimatickým, sanitárním a hospodářským výkyvům, jakož i k posílení

odolnosti zemědělských podniků, zejména zavedením nových nástrojů řízení rizik a posilováním již existujících nástrojů;

22. podtrhuje význam soudržnosti mezi místními, vnitrostátními a unijními opatřeními, která jsou určena mladým zemědělcům; vyzývá členské státy, aby usnadňovaly generační obměnu, a to i prostřednictvím dědického práva a daňových zákonů, předpisů upravujících přístup k půdě, transparentních postupů, strategií územního plánování a předávání zemědělských podniků; konstatuje, že stávající systém plateb SZP a zejména platby oddělené od produkce mohou vést k vyšším nákladům na pronájem a nákup půdy, nepodporují předávání zemědělské půdy a neposkytují mladým zemědělcům dostatečnou ochranu před kolísáním cen zemědělských produktů, která má na ně ze zjevných důvodů větší vliv, neboť tito zemědělci s touto činností teprve začínají a chybí jim praktické zkušenosti nebo mohou mít k dispozici jen omezené finanční nástroje;
23. žádá Komisi a členské státy, aby se pevně zavázali k tomu, že nasměrují obchodní kanály takovým způsobem, aby mladí zemědělci mohli prodávat své produkty na místních trzích udržitelnějším způsobem a s většími zisky;
24. doporučuje znovu zvážit zavedení opatření, která by motivovala starší majitele k předávání podniků mladším zemědělcům, jako je „režim pro ukončení zemědělské činnosti“ a další pobídky pro odchod do důchodu;
25. domnívá se, že každá úspěšná strategie generační obměny by měla vycházet z holistického přístupu, prosazovat řádné ekologické postupy a měla by být koncipována tak, aby vedla k vytváření nových pracovních příležitostí pro mladé lidi a zajišťovala tak kontinuitu zemědělské výroby, obhospodařování daného území a konsolidaci komunit, zároveň by však měla usnadňovat přístup mladých zemědělců k půdě na základě transparentních postupů a spravedlivých smluv, bankovních půjček a jiných úvěrových programů, zvýhodněného financování zacíleného na mladé a nové účastníky trhu provozující zejména malé zemědělské podniky, podporovat vzájemnou výměnu zkušeností mezi mladými zemědělci z různých zemí po vzoru programu Erasmus, zajišťovat poradenské služby, zemědělská školení a udržitelné zemědělské postupy; zdůrazňuje, že udržitelné zemědělství, které má pro lidstvo zásadní význam, by se tak mělo stát odvětvím, jež bude pro mladé lidi i širší společnost atraktivní a udržitelné; zdůrazňuje, že občanská společnost by měla práci mladých zemědělců považovat za veřejně přínosnou a že mladí zemědělci by měli díky své práci rovněž dojít uznání;
26. upozorňuje na specifika nejvzdálenějších regionů EU, ve kterých panují jedinečné environmentální, klimatické a sanitární podmínky, které jsou zcela odlišné od podmínek na evropském kontinentu, a vyzývá proto s odvoláním na článek 349 SFEU k tomu, aby tyto regiony a jejich specifické potřeby a přínosy byly lépe zohledňovány při provádění a vytváření nástrojů SZP určených pro mladé zemědělce, a to i pokud jde o přístup k půdě;
27. zdůrazňuje, že malé a rodinné podniky, které fungují za ztížených podmínek a hledají zdroje dodatečných příjmů, by měly být ještě více podporovány, například prostřednictvím financování poradenských služeb nebo inovativních obchodních modelů;

28. domnívá se, že je důležité rozšiřovat sítě výzkumných, akademických a vedoucích pracovníků a mladých evropských zemědělců, kteří mají zájem o získání nových modelů hospodářského rozvoje, které budou moci přinášet inovativní řešení umožňující uspokojování sociálních a tržních potřeb, jež v rámci nového světa venkovského podnikání vznikají;
29. doporučuje, aby generační obměna zohledňovala v zájmu mladých i starších zemědělců také obměnu mezigenerační; upozorňuje, že je důležité, aby zemědělci měli plán pro předávání vlastnictví zemědělského podniku, a poukazuje na to, že jsou potřebné přechodné platby, které převzetí zemědělského podniku usnadní;
30. zdůrazňuje, že v jakékoli budoucí SZP by měla být zvaženo zavedení opatření povinné podpory pro začínající podniky mladých zemědělců.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	20.3.2018
Výsledek konečného hlasování	+: 61 -: 1 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Ivo Belet, Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Mark Demesmaeker, Stefan Eck, Bas Eickhout, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, Anneli Jäätteenmäki, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Giovanni La Via, Jo Leinen, Peter Liese, Lukas Mandl, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Rory Palmer, Massimo Paolucci, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Julia Reid, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Christofer Fjellner, Elena Gentile, Merja Kyllönen, Norbert Lins, Gesine Meissner, Ulrike Müller, Mihai Țurcanu
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Fernando Ruas, Ruža Tomašić

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ

61	+
ALDE:	Gerben-Jan Gerbrandy, Anneli Jäätteenmäki, Valentinas Mazuronis, Gesine Meissner, Ulrike Müller, Frédérique Ries
ECR:	Mark Demesmaeker, Arne Gericke, Urszula Krupa, Bolesław G. Piecha, Ruža Tomašić, Jadwiga Wiśniewska
EFDD:	Piernicola Pedicini
ENF:	Sylvie Goddyn
GUE/NGL:	Stefan Eck, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen
PPE:	Pilar Ayuso, Ivo Belet, Birgit Collin-Langen, Angélique Delahaye, Christofer Fjellner, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Julie Girling, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Lukas Mandl, Fernando Ruas, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Ivica Tolić, Mihai Țurcanu, Adina-Ioana Vălean
S&D:	Biljana Borzan, Paul Brannen, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Seb Dance, Elena Gentile, Jytte Guteland, Karin Kadenbach, Jo Leinen, Susanne Melior, Rory Palmer, Massimo Paolucci, Pavel Poc, Daciana Octavia Sârbu, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Damiano Zoffoli
VERTS/ALE:	Marco Affronte, Margrete Auken, Bas Eickhout, Michèle Rivasi, Davor Škrlec

1	-
EFDD	Julia Reid

0	0

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se